

Nr 35.

Av herr Lundqvist, *angående auktorisation inom resebyråverksamheten.*

Frågan om resebyråernas auktorisation har under en lång följd av år vid olika tillfällen varit uppe till diskussion. Erfarenheterna under de senaste åren ha gjort frågan särskilt aktuell.

En resebyrås service: tillhandahållandet av resebiljetter, anskaffning av hotellrum, planläggning av resor och ordnande av resevalutor m. m. är en invecklad och ömtålig verksamhet, som ställer stora krav på företaget. Den fordrar bl. a. en solid underbyggnad, kvalificerad fackkunskap, god administration och ekonomisk vederhäftighet.

Resebyråernas verksamhet skiljer sig från andra vanliga former av affärsverksamhet bl. a. så till vida, att kunden redan i förskott betalar den begärda prestationen, dvs. resan, hotelluppehållet och dylikt. Transportföretagen och hotellen å sin sida fullgöra därefter den av resenärerna betalda prestationen på kredit genom att acceptera resebyråernas biljetter och kuponger. Såväl resenärer som trafikföretag och hotell ha och måste sålunda kunna ha fullständig tillförsikt till resebyråerna, till deras lojalitet samt förmåga och vilja att tillfredsställande uppfylla sina förpliktelser åt olika håll.

Resebyråerna ha mer och mer kommit att bli viktiga länkar inom rese- och turistlivet, det internationella likaväl som det nationella. Det måste därför anses angeläget, att sunda och ordnade förhållanden här upprätthållas.

Vilken svensk enskild person eller sammanslutning som helst kan emellertid för närvarande i vårt land utan vidare starta en rörelse, som vederbörande kallar resebyrå. Under senare tid — särskilt efter det senaste världskriget — ha också tillfälliga reseoperatörer under resebyrånamnets täckmantel framträtt på marknaden i betydande antal. Det torde icke vara någon överdrift att säga, att dessa tillfälliga reseoperatörer uppgå till nära nog det tredubbla antalet vanliga resebyråer.

En sak torde vara gemensam för alla dessa »outsiders», som operera inom reselivet, nämligen att verksamheten icke på något sätt kan sägas ha direkt samband med vad som inom svenskt reseliv hittills förknippats med namnet resebyrå. Försäljningsverksamheten tager praktiskt taget endast sikte på vissa sällskapsresor till utlandet samt vissa arrangemang i fråga om resenärernas valutor.

Den nuvarande lättvindigheten att kunna igångsätta en verksamhet av detta slag samt den totala avsaknaden av kontroll av vederbörandes sakkunskap och kvalifikationer i övrigt måste ge anledning till allvarliga erin-

ringar. Här må endast pekats på några verkningar, som ett fortsatt bedrivande av denna »amatörverksamhet» kan innebära i olika avseenden.

Risken för att allmänheten kan bli otillbörligt utnyttjad är obestridlig.

Allmänhetens förtroende för resebyråyrket äventyras.

Dessa arrangörer syssla praktiskt taget endast med nöjesresor *till utlandet* men bedriva ingen verksamhet för att draga utlänningar till Sverige eller för att omhändertaga dessa efter hitkomsten. De fungera alltså som hundraprocentiga valutaexportörer.

Svensk affärsverksamhet inom eller utom vårt land kan icke gärna vara betjänad av en resebyråörelse, som icke kan lämna komplett reseservice.

Denna »outsiderverksamhet» synes icke heller alltid ta sikte på ett lojalt, neutralt tillvaratagande av den enskilde resenärens önskemål och intressen utan i stället åtminstone ofta låta det egna ekonomiska utbytet vara det primära. Återkommande tidningsuttalanden vittna härom.

Researrangemangens standard torde icke alltid motsvara vad resenärerna tänkt sig och som rimligen bör kunna fordras för en resa i svensk regi. Dagspressen har vid flera tillfällen påtalat de mindre angenäma upplevelser, som sådana resenärer vilka medföljt dessa researrangörer varit utsatta för.

De till Svenska resebyråföreningen anslutna resebyråerna äro de svenska trafikföretagens och den svenska hotellnäringens officiella agenter, på vilka såväl den resande allmänheten som nyssnämnda företag ställa höga krav i fråga om vederhäftighet och lojalitet gent emot de resande. Genom sin verksamhet giva ovannämnda »outsiders» allmänheten tyvärr sken av att besitta, även de, motsvarande kvalifikationer och fullmakter. Detta kan icke ligga i trafikföretagens eller hotellens eller den resande allmänhetens intresse. Att det kan skada de egentliga resebyråernas anseende hos allmänheten är naturligt.

Ingen kan ha något som helst att erinra emot att personer eller samman slutningar, som med nya initiativ och nya idéer kunna komma att berika rese- och turistlivet, få möjlighet att öppna resebyråverksamhet. Angeläget är emellertid, icke minst av hänsyn till den stora allmänheten, att detta sker först efter vederbörlig prövning av sökandens kompetens och förutsättningar i olika avseenden. I detta sammanhang må erinras om att i Norge redan genomförts lagstiftning om auktorisation av resebyråer.

Med stöd av vad sålunda anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att genom auktorisation eller på annat sätt åt resebyråyrket inom vårt land bereda sådant skydd, att nöjaktiga trygghetsgarantier skapas för den resande allmänheten.

Stockholm den 16 januari 1950.

R. Lundquist.